

HROUDOVÁ LUDMILA

Ludmila Hroudová se narodila 18.3.1933 na Volyni v obci Huleč Česká. Její otec byl Josef Nouza narozený 14.6. 1889 v Hulči České, zemřel 13. 11. 1965 v Podbořanech. Dědeček Ludmily Josef (Franc) Nouza se narodil 9.9.1855 v Hradci u Ledče nad Sázavou, okres Havlíčkův Brod, jako syn Josefa Nouzy a Alžběty Urbanové, zemřel v roce 1927 na Volyni. Rodina Nouzova odešla se synem Josefem v sedmdesátých letech 19. století z Rakouska-Uherska do carského Ruska stejně jako téměř 16 tisíc dalších Čechů. Důvodem jejich odchodu byly těžké životní podmínky v českých zemích a zvěsti o prosperitě v ruské říši, kde bylo velké množství nevyužitých zemědělských půd. Carská vláda lákala nové přistěhovalce řadou výhod, kterými bylo právo na koupi (levné) půdy a zakládání výrobních podniků, právo na národní školství, na vlastní samosprávu a náboženskou svobodu. Přistěhovalci byli osvobozeni na dobu 20 let od daní a zproštěni vojenské povinnosti. Nouzovi se usadili v obci Huleč Česká, kde se dědeček Ludmily v roce 1879 oženil s Annou (Josefou) Brabencovou, narozenou v roce 1857. Měli spolu tři děti. Kromě nejmladšího Josefa, otce Ludmily, to byl Antonín (1879–1914), měl s manželkou Marií Novákovou syny Emila (1907–1961) a Georgie (1913–1915) a dceru Helenu provdanou Loudovou. Nejstarší bratr Vladimír (1887–1900) zemřel jako třináctiletý a je pochován na Volyni stejně jako rodiče. Matka Ludmily Žofie Horová se narodila 4.5.1901 v Buderáži na Volyni jako předposlední potomek Vincenta Hory, syna Václava, ročník 1864, a Pavlíny Zivalové, narozené 18.2.1865 v Košticích na Lounsku rodičům Jindřichovi a Rozálii. Sourozenci Žofie: nejstarší Marie (1892–1970) provdaná za Antonína Krejčího (1882–1960), dále Věra (1893–1981) provdaná za Josefa Touška, ročník 1896, po ní se v roce 1896 narodil bratr Alexandr Hora, který se oženil s Marií Touškovou, ročník 1901. Další potomek Horových byla Naďa (1898–1990) provdaná za Josefa Umlaufa (1896–1965) a poslední Anna (1902–1988) provdaná za Miroslava Touška (1904–1980). Rodina Horova přišla na Volyň z Pardubicka a usídlila se nejprve v Podhájcích (újezd = okres Dubno) a poté v obci Hlupanín (újezd Ostroh) nedaleko obce Huleč Česká.

Rodina Josefa Nouzy a Žofie Horové bydlela v Hulči na hlavní ulici (šlachy) nedaleko školy, narodilo se jim sedm dětí, ale většina zemřela v dětském věku. Do Čech se vrátila spolu s rodiči Ludmila a její mladší sestra Emilie narozená 12.4.1935, která se provdala za Aloise Švece (1927–1992) a žije ve Starém Plzenci. Nouzovi nejprve soukromě hospodařili na 5 ha půdy, pěstovali brambory a obilí, měli dobytek a také malou chmelnici, později museli vstoupit do kolchozu. Tatínek Josef byl velmi zručný, uměl všechna řemesla a dokázal vše opravit. Ludmila si nejvíce pamatuje na koníka vyřezávaného ze dřeva a na četbu knihy „Babička“ Boženy Němcové. Pomáhala rodičům v hospodářství, česala i chmel, na sušení tatínek udělal sušárnu. Na statku u Nouzů sloužili příbuzní z velmi početné rodiny Dlouhých z nedalekého Zavidova. Truhlář Antonín Dlouhý by všechny potomky neuživil, a tak dceru Helenu poslal k Nouzům do služby k dětem a syn Jaroslav se stal čeledínem v hospodářství. Po reemigraci se Helena Dlouhá (1916–1986) s otcem Antonínem Dlouhým (1883–1952) usídlila v Kryrech, provdala se za Stanislava Pitlíka (1916–1995) a žijí zde i jejich někteří potomci. Jaroslav Dlouhý ročník 1919 vstoupil v roce 1944 do Svobodovy armády, výcvikem prošel v Rumunsku, poprvé byl nasazen na Dukle u autoroty, byl raněn. Po válce se s rodinou usadil na Žatecku a poté v Milešově na Litoměřicku. Celý jeho životní příběh je popsán v Paměti národa. Ludmila nastoupila do školy v sedmi letech. Navštěvovala českou školu v Hulči 1. – 5. třídu, někteří učitelé mluvili česky, někteří ukrajinsky nebo rusky (za války i německy), doma se snažili mluvit česky. Se sestrou chodily do školy a pak hned domů starat se o dobytek, pást husy k potoku. Ludmila si velmi dobře pamatuje na válečné události na Volyni. Přestože se netýkaly nejbližší rodiny, vnímala je velmi silně. Bylo to zejména vypálení Českého Malína 13.7.1943, kde zemřeli vzdálení příbuzní Vladimír Hora s manželkou Annou a dcerou Ludmilou. Na celé Volyni proběhla sbírka na tankovou kolonu „Pomsta Malína“ a obec Huleč vybrala 66 tis. rublů. V živé paměti má řádění banderovců ve vesnici, kdy 16. března 1943 byl zavražděn starosta obce Štefan Porazík. Ozbrojené bandy vyvraždily v Hulči i další rodiny a občané zakládali oddíly domobrany, které se uplatnily v boji proti tomuto násilí. Také v Hulči byla založena domobrana

a od roku 1941 zde fungovala ilegální buňka organizace Blaník. Blaník se organizoval v pěti skupinách po celé Volyni. Skupina v Hulči České čítala zhruba 90 členů. Členové organizace se připravovali na vstup do československé armády, měli rádio i vysílačku, takže byli přesně informováni, jak fronta postupuje a jakým způsobem. Všichni, někteří dříve, někteří později, odcházeli přímo do československé armády do Rovna, kde bylo velitelství.

V řadách 1. československého armádního sboru sloužili i bratřenci a strýcové Ludmily Hroudové:

Nouza Emil, Antonín, narozen 3.7.1907, kmenové číslo 13.012 - Krejčí Jaroslav, Antonín, narozen 10.10.1920, kmenové číslo 110.636 - Toušek Miloslav, Jan, narozen 26.9.1904, kmenové číslo 13.021 - Toušek Jan, Jan, narozen 2.11.1908, kmenové číslo 110.302, 1. pěší brigáda, zahynul 27.3.1944 při bombardování Rovna, pohřben Rovno a jeho jméno je uvedeno na symbolickém válečném hrobě volyňských Čechů na Pomníku obětem 1. a 2. světové války - Krejčí Alexandr, Antonín, narozen 19.11.1923, kmenové číslo 12.132, 1. čs. samostatný ženijní prapor, zemřel 30.9.1944 při útoku u obce Zyndratowa, Krosno - Hora Alexandr, Alexandr, narozen 25.9.1926, kmenové číslo 11.596, 1. dělostřelecký pluk, zemřel po zranění, pohřben Posada Jaslika u Krosna, III. řada. Bratranec Václav Krejčí (1912–1996), syn maminičky sestry Marie, musel spolu s dalšími po obsazení Volyně Němci odejít na nucené práce do Německa, protože obec měla povinnost poslat určitý počet pracovních sil. Totální nasazení je pojmenování pro nucené pracovní nasazení, kterému byli v době nacistického Německa podrobeni obyvatelé okupovaných zemí. Totálně nasazení byli většinou nedobrovolně dopraveni do Třetí říše, kde vykonávali otročskou práci za nelidských životních a pracovních podmínek. Lidé byli většinou ubytováni v hromadných táborech s nedostatečným hygienickým zázemím a neodpovídající stravou, pracovali až 72 hodin týdně. Továrny a blízké ubytovny se často stávaly cílem spojeneckých náletů, které měly za úkol ochromit německé hospodářství. Václav byl totálně nasazen do Schweinfurtu nad Mohanem, kde byla továrna na kuličková ložiska. Na konci války pracoval na výkopech. Dva kilometry za městem byly dva barákové tábory, v nichž byli ubytováni Češi, Francouzi a chlapi a děvčata z Ukrajiny. Václav se zde seznámil s ukrajinskou dívkou Emou Čucherikovou (1913–1977), která pracovala v továrně na žehličky. Těsně vedle tábora byly umístěny protiletadlové baterie, což bylo zřejmě provedeno záměrně, aby při bombardování přišli o život také nuceně nasazení zahraniční dělníci. Skutečně se to také stalo po opakovaném náletu koncem února 1944, kdy z padesáti dřevěných baráků zůstal stát pouze jediný a desítky zemřelých osob. Po tomto ničivém bombardování se všichni rozhodli uprchnout domů. Václav s Emou podnikli strastiplnou cestu pěšky přes Bavorsko a Československo na Volyň. Vypomáhali v hospodářství u soukromníků za stravu a ubytování, museli se skrývat a naštěstí se jim útek podařil. Manželé Václav a Ema Krejčovi a rodiče Marie a Antonín Krejčovi se po reemigraci usadili v obci Běsno. Vychovali dva syny, Jiřího a Václava, celý život pracovali v zemědělství a jsou pohřbeni na místním hřbitově.

Rodina Nouzova reemigrovala do Československa v dubnu 1947 jedním z posledních transportů do shromažďovacího střediska v Bochově a odsud byli po měsíci umístěni spolu s rodinou Antonína Vyhnálka do Kryr. Vyhnálkovi museli na konci války odejít z obce Buderáž kvůli neustálým útokům banderovců a Nouzovi jim poskytli azyl ve svém domě v Hulči. Nouzovi v Kryrech soukromě hospodařili, později šla maminka Žofie pracovat do zemědělského družstva a tatínek Josef si našel práci na pile. Bydleli v domku v Dukelské ulici 233 spolu s dcerami a posléze i s rodinou provdané Ludmily až do roku 1965, kdy se mladí manželé Hroudovi přestěhovali do nového bytu na Hlavní ulici. Ve stejném roce tatínek Josef zemřel a když na místě domku Nouzových a dalších objektů byla vybudována pobočka Rukavičkářských závodů Abertamy, žila maminka Žofie střídavě u svých dcer až do své smrti v roce 1993. Ludmila začala navštěvovat zdejší základní školu a poté hospodářskou školu na Malé Straně. Ve svých sedmnácti letech nastoupila jako pěstounka do mateřské školky, kam si ji vybrala ředitelka Karnoldová. Později si doplnila vzdělání v Chebu, stala se učitelkou mateřské školy a působila na různých místech: v Kryrech, Petrohradě, Nepomyšli a v důchodu i ve Stebně. Velmi ráda jezdila na malém motocyklu „Pionýr“ a v mládí ho neustále využívala při cestě do zaměstnání. Aktivně sportovala, cvičila v Sokolu i na spartakiádách. 17.2.1962 se provdala za Josefa Hroudu z Jaroměře

(1934–1997). Josef pracoval jako expedient Jednoty Podbořany. Povoláním vystudovaný ovocnář – zahrádkář stříhal kryrským občanům ovocné stromy a staral se o parky a zeleň v obci, to byl jeho koníček. Hroudovi spolu vychovali dvě děti: Ivu, ročník 1963, která bydlí v Kryrech a Miloše, ročník 1965 žijícího v Praze. Ludmila se celý život věnovala nejmladší generaci, má ráda děti a řada kryrských rodáků si jistě na svoji paní učitelku ráda vzpomene. Byla aktivní členkou společenských a zájmových organizací: Český svaz žen, Zdravotnická družina Českého červeného kříže, Svaz přátel volyňských Čechů a dalších a jako taková spoluorganizovala v Kryrech řadu kulturních, veřejných a sportovních akcí. Zúčastňovala se volyňských setkání v Žatci a v Kolečovicích. Mezi její další záliby patřila práce na zahradě, kterou celá léta měla rodina pod sklárnou. Dnes žije ve svém bytě v Kryrech, dochází k ní pečovatelka a pravidelně každý den i její dcera Iva. Víkendy a svátky tráví v rodinách svých dětí s vnoučaty. Velmi ráda, a ještě stále čte a oblíbila si Kryrskou rozhlednu. Ludmila se nikdy nejela podívat do svého rodiště na Volyni, ale její dcera Iva navštívila Huleč v rámci desetidenního zájezdu na Volyň v roce 2019. Prošla všechny pamětihodnosti: zámek v Urvenách, kde bydleli Češi po příchodu na Volyň a dnes je zde psychiatrická léčebna, Český klub s malým muzeem volyňských Čechů, kde měl strýc Emil Nouza obchod, a společenským sálem, kde její dědeček Josef Nouza hrál v kapele na klarinet české písničky. Našla rodný dům prarodičů po přestavbě ve velmi dobrém stavu, vyfotila si starou českou školu, kam chodila maminka a dnes je v ní obchod. Na pravoslavném hřbitově zapálila svíčky u symbolického třímetrového dubového pilíře s křížem za své zemřelé předky a příbuzné, prohlédla si provizorně oplocené místo bývalého pravoslavného kostela Cyrila a Metoděje, který byl v roce 1970 na pokyn komunistických úřadů rozebrán. V roce 2020 se však místní samospráva zasloužila o vybudování malé kapličky na místě zničeného kostela. A spolu s ostatními účastníky zájezdu položením věnců uctila památku padlých Volyňáků u pomníku v Rovně a obětí malínské tragédie v Českém Malíně.

Podle vzpomínek Ludmily Hroudové a její dcery Ivy Dolejškové zpracovala Marie Čonková

Použité prameny: kniha „Huleč Česká na Volyni“ autorů Bonek – Manová – Stárek, záznamy VÚA Praha a Wikipedie